

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі шелтеру «Українська калина» громадської організації «Захист жінок України»

06 березня 2025 року

м. Запоріжжя

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

представник Уповноваженого Верховної ради України з прав людини в Запорізькій області – Михайло Волков;

головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – Юлія Короткова.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

президента ГО «Захист жінок України» – Любові Кінчевської;

адміністратора шелтеру – Ірини Василевської;

волонтера – Зінаїди Пацери.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкту моніторингу: шелтер «Українська калина» ГО «Захист жінок України».

Повна адреса об'єкту моніторингу: проспект Соборний, 180А, м. Запоріжжя, Запорізька область.

Форма власності: комунальна (облаштуванням та керівництвом МТП займаються члени ГО «Захист жінок України» за підтримки національних та міжнародних донорів).

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції: внесено.

Попередній моніторинговий візит був проведений 17 червня 2024 року.

Розташування

МТП облаштовано на п'ятому поверсі п'ятиповерхової будівлі.

МТП знаходиться в центральній частині міста, в пішій доступності: зупинки громадського транспорту, магазини, аптеки, відділення банків, заклади освіти, дитячі садочки. Найближчий заклад охорони здоров'я в 10 – 15 хвилинах пішої ходи.

Наповненість

Загальна місткість МТП – 40 ліжко-місць. На момент моніторингового візиту в МТП проживає 27 осіб з числа ВПО: жінок – 8, чоловіків – 19, з яких одна дитина до 18 років. Серед ВПО 3 особи з інвалідністю.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Витрати на житлово-комунальні послуги компенсуються за рахунок міжнародних донорів.

Термін проживання ВПО у МТП не обмежений. З усіма ВПО укладаються договори на проживання терміном на один місяць, які в подальшому пролонгуються. З правилами проживання ВПО ознайомлені.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Опалення МТП забезпечується централізовано.

Подача холодної води здійснюється централізовано з міського водозабору. Підігрів води забезпечується завдяки наявності бойлерів. У МТП встановлено фільтри для очищення питної води.

Електропостачання – централізоване, без перебоїв.

Альтернативні джерела електроенергії наявні – 1 генератор.

Харчування

ВПО купують продукти як самостійно, так і використовують ті, що надають благодійні та волонтерські організації. Також один раз на день БО «БФ «СВІТ УКРАЇНЦЯМ» забезпечує ВПО безкоштовними обідами.

Для самостійного приготування їжі в МТП наявні дві кухні, які обладнані холодильником, електричною плитою на дві конфорки, мікрохвильовою піччю, електричним чайником. Наявні в МТП електричні плити в повній мірі не задовольняють потреби ВПО, тому є необхідність у встановленні додаткових електричних плит.

Санітарія та гігієна

В МТП наявні 2 санвузли, які розділені за ознакою статі. У кожному санвузлі облаштовано 1 душову кабінку та 2 туалетні кабінки. Гаряча вода забезпечується наявністю бойлерів.

Для користування ВПО доступні 2 пральні машини.

Протипожежна безпека

У МТП наявний план евакуації та вогнегасники.

Аптечки першої медичної допомоги - наявні.

Безпосередньо в будівлі МТП укриття відсутнє, найближчі дві захисні споруди знаходяться в п'яти хвилинах пішої ходи.

Безбар'єрність

Будівля МТП, приміщення, санвузли не мають пристосувань для використання маломобільними групами та особами з інвалідністю.

Умови в кімнатах

МТП налічує 5 кімнат з розміщенням до 10 осіб. Розміщення такої кількості ВПО в одній кімнаті не відповідає мінімальним вимогам для життєзабезпечення ВПО. Відповідно до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 № 930 (далі – Порядок), площа, виділена для одного ліжка-місця, має становити не менше 6 кв. метрів та використовуватися для облаштування спального місця, зберігання особистих речей, постільних речей (матрац, подушки, ковдри, постільна білизна).

Наразі в МТП ведуться ремонтні роботи з облаштування додаткових кімнат для проживання, що в подальшому дозволить забезпечити встановлену норму площі, яка має бути виділена для одного ліжка-місця.

ВПО розміщуються у кімнатах за ознакою статі. Дитина, що мешкає в МТП, проживає разом з матір'ю в окремій кімнаті.

Кімнати укомплектовані двоярусними ліжками шафою та стільцями.

Вікна в кімнатах – металопластикові.

У деяких кімнатах є ураження стелі та стін цвільлю.

Дозвілля

У МТП наявна кімната для дозвілля, проте на даний час вона не використовується через проведення в МТП ремонтних робіт.

Доступ до інформації та послуги

Інформаційний стенд – наявний. Графік прийому адміністрацією шелтера затверджений (прийомні години з 11.00 до 14.00 кожного понеділка та четверга).

МТП регулярно відвідують організації, які надають гуманітарну допомогу, правові, психологічні та соціальні консультації.

Більшість ВПО уклали декларації з місцевими сімейними лікарями.

Частина ВПО отримує допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам.

Освіта

Форма навчання – дистанційна. Для освітнього процесу використовуються планшети та телефони. Дитячі садки не працюють.

Працевлаштування

Із загальної кількості осіб працездатного віку, які проживають у МТП, більшість не працевлаштована.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями закладу з числа ВПО, інформації про порушення прав не надходило.

Правопросвітницькі заходи проведено для 6 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Загальні потреби МТП:

обстеження даху будівлі на предмет виявлення протікань;

забезпечення МТП додатковими холодильниками у кількості 2 штук;

забезпечення МТП додатковими електричними плитами у кількості 2 штук.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту

Запорізькій обласній військовій адміністрації:

забезпечити дотримання вимог Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 № 930, щодо площі, яка має бути виділена для одного ліжко-місця;

забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;

опрацювати з балансоутримувачем будівлі питання щодо обстеження даху будівлі на предмет виявлення протікань;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо забезпечення МТП додатковими холодильниками у кількості 2 штук;

опрацювати спільно з національними та міжнародними організаціями питання щодо забезпечення МТП додатковими електричними плитами у кількості 2 штук;

вжити заходів щодо видалення місць ураження цвілью у кімнатах.

**Представник Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини у Запорізькій
області**

Михайло ВОЛКОВ

**Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Юлія КОРОТКОВА